

HOOFDSTUK 1.1

- In de badkamer -

Nee, niet zij is veranderd, maar de wereld om haar heen. Haar wereld bestaat niet meer en ze is terechtgekomen in een omgeving waar mensen zijn die haar niet met rust kunnen laten en haar vervelende vragen stellen. Ze zou willen dat ze de gave heeft van Genie uit de tekenfilms. Het enige wat ze dan hoeft te doen is haar armen te kruisen, een kort knikje te geven met haar hoofd, de ogen dicht te knijpen en dan is ze weer terug in de veilige wereld die alleen uit haar en haar moeder bestaat.

Clara wil weg uit dit akelige gebouw en terug naar het huis waar ze Annelotte had, waar nog steeds spullen van haar liggen. Maar ze kan niet terug, want haar moeder is daar niet meer. Zij is dood. Daar wordt Clara hier voortdurend aan herinnerd. Annelotte is dood en zij heeft haar zien sterven. Maar voor de mensen in dit huis betekent dat iets heel anders dan voor haar. Met hun vragen willen ze haar terugbrengen naar die dag en hebben niet eens in de gaten dat Clara niet hoeft te huilen om de dood van haar moeder. Natuurlijk voelt ze die constante, stekende pijn in haar maag, omdat ze Annelotte zo vreselijk mist en die pijn wordt alleen maar erger omdat ze opgesloten zit in dit vreselijke gebouw. Ze wordt gevangen gehouden door mensen die zeggen dat ze voorgoed veranderd zal zijn, ze hoort het ze fluisteren tegen elkaar. Clara is het er niet mee eens. Hoe is ze dan veranderd? Ze kijkt op en ziet het gezicht dat ze altijd ziet als ze in de spiegel kijkt. Er is niets vreemds of anders aan te ontdekken. Als er al iets veranderd kon worden, dan mocht dat haar neus zijn. Wipneus met sproeten, kan het nog erger? Inwendig grinnikt ze even om deze dwaze gedachte en houdt zich dan in. Want grappig is het niet.

Ze slaakt een diepe zucht en kijkt naar de dichte badkamerdeur links van haar. Die kan niet op slot gedraaid worden. Toen ze daar achter kwam, is ze zo woedend geworden dat haar hoofd bijna uit elkaar gespat is. Ze heeft bedreigd met de meest vreselijke dingen als iemand het waagt om zonder haar toestemming binnen te komen. Toen heeft dokter Speechelt met zijn hand op het hart beloofd dat ze haar met rust zullen laten wanneer ze in de badkamer is, met het gevolg dat Clara zich nu iedere morgen urenlang achter elkaar hier opsluit. Nu ja, voor zover ze zich opsluiten kan.

Als ze in de badkamer is, kan ze gewoon Clara zijn. Twaalf jaar oud en alleen. Hier kan ze zich overgeven aan herinneringen en haar gedachten de vrije loop laten. Achter die deur is ze Clara die getuige is geweest van de dood van haar moeder en waar mensen zijn die haar dwingen erover te praten of er zeer vervelende vragen over stellen. Tot het punt dat ze gezegd heeft er meer dan genoeg van te hebben. Ze weigert er iets over te zeggen en ze heeft het ook meer dan gehad met alle blikken vol medelijden waarmee ze voortdurend wordt aangekeken. Maar ze is niet van plan dit zomaar te accepteren en laat haar ongenoegen blijken door continu erg boos te kijken. Maar het helpt helemaal niets, niemand luistert naar haar of reageert op haar signalen om haar met rust te laten. Het lijkt wel alsof zij de enige is die het geluid van haar stem kan horen. Haar fantasie vertaalt dit gevoel in een beeld van een vogel die weg wil vliegen, maar vastgehouden wordt aan de poten en uit haar mond komt een geluidloze schreeuw. Maar zo gemakkelijk laat ze zich niet kleinkrijgen. Telkens als haar iets gevraagd wordt, kijkt ze direct de andere kant uit. Haar stem wordt toch niet gehoord, dus waarom zal ze die tegenover deze mensen nog gebruiken.

De badkamer is de enige plek waar ze echt alleen kan zijn. Zelfs haar slaapkamer is niet veilig. In de hoek ervan hangt een camera die haar in de gaten houdt. Ook daar is ze vreselijk driftig om geworden. Ze heeft gillend met haar voeten gestampt en wild met haar hoofd geschud. Het heeft niet geholpen, de camera hangt er nog steeds. Ze gooit daar iedere avond een borstel naar toe, om duidelijk te maken dat ze er niet mee eens is. Waarom wordt ze behandeld als een klein, onmondig kind? Dat is zo onrechtvaardig. Als haar moeder dit wist, zou ze er direct korten metten mee maken. Clara verstopt haar gezicht in haar handen als ze aan Annelotte denkt. De badkamer herinnert haar aan de wereld waar ze nu is en die wil ze niet zien. Och mam, was je maar hier om me te helpen, verzucht ze in gedachten. Maar ja, Annelotte is er niet meer, waardoor haar dit nu overkomt.

In haar fantasie vuurt Clara kanonskogels af op de mensen die haar vervelende vragen stellen. Ze laat ze in duizenden stukjes uit elkaar spatten zoals ze dat ooit een raam heeft zien doen op de televisie. Ze knijpt alle spieren in haar gezicht samen, legt haar handpalmen vlak voor haar gezicht tegen elkaar en met veel gevoel voor dramatiek ontspant ze haar gezicht en laat in slow motion haar handen van elkaar afspringen.

Ze doet het zware donderende geluid van knalvuurwerk na en het hoge gieren van gillende keukenmeiden, terwijl ze haar armen ritmisch op de geluiden mee laat bewegen. Haar stem houdt ze gedempt, want ze wil niet dat de mensen aan de andere kant van de deur haar horen. Daarachter ligt die afschuwelijke wereld waar zij niet uit kan ontsnappen. Ze is te jong om zonder moeder te zijn, dus wordt ze gedwongen hier te blijven totdat mensen die ze niet kent, beslist hebben wat er nu moet gebeuren met haar.

Clara stapt van de spiegel weg, leunt met haar rug tegen de hoge wastafelkast en sluit haar ogen.

Annelotte heeft op een mooie en schitterende manier afscheid van haar genomen. Clara's handen gaan als vanzelf naar haar wangen toe en raakt zachtjes met de handpalmen de huid ervan aan, net zoals de zucht wind - het laatste wat er van Annelotte over is gebleven - gedaan heeft. De aanraking veroorzaakt een lichte tinteling en voor een paar seconden verdringt dat het pijngevoel in haar maag. Die prikkeling geeft Clara het idee dat haar moeder nog altijd bij haar is, het is net alsof zij in de aanraking van haar wangen zit. O, ze beseft heel goed dat Annelotte dood is en dat betekent dat ze voor altijd weg is. Clara weet dat ze haar nooit meer zal zien of haar stem zal horen. Nooit meer zal ze door haar moeder geknuffeld of geplaagd worden en nooit meer zullen ze samen een spelletje doen. Maar toch, als ze haar wangen aanraakt, voelt het alsof Annelotte er nog steeds is.

Als Clara dat wil, kan ze voor zich zien hoe haar moeder op de grond lag, met haar natte haren in slierten om het hoofd. Maar dat beeld drukt ze weg, want zo wil ze Annelotte niet herinneren. Ze kiest er bewust voor om alleen de mooie momenten in haar geheugen vast te houden. Voor het beeld van een dood lichaam dat op de grond in een grote plas bloed ligt, is geen plaats.

Een paar dagen geleden is ze begraven. Clara is samen met haar vader John naar een gebouw gereden. In een van de kamers stond de kist al klaar. Er lag een grote krans van rode rozen op. Die was van haar en John, dat zag ze aan de namen op het lint. Ook lagen er kransen en bossen bloemen op de grond. Ze zijn op de voorste bank gaan zitten en toen kwamen er meer mensen de kamer binnen. De meesten kende ze niet en na afloop heeft John ze aan haar voorgesteld. Dat was buitengewoon vervelend, want vrijwel iedereen keek haar met een betraande blik vol medelijden aan.

De ceremonie zelf was mooi. John stond naast de kist en heeft met zachte, geëmotioneerde stem verteld wat voor geweldige vriendin en moeder Annelotte was. Het was heerlijk om te horen dat John ook mooie herinneringen heeft. Alleen moest hij huilen, zij niet. Natuurlijk heeft ze veel verdriet, maar Clara weet absoluut zeker dat tranen alle fantastische herinneringen aan haar moeder uit haar geheugen weg zullen spoelen. Daarom weigert ze te huilen, want dan is ze echt alles kwijt.

Toch kan Clara niet om het besef heen dat het afscheid van haar moeder, ook een vaarwel is. Hoe mooi en schitterend dat moment ook was, daarna heeft ze haar wel alleen gelaten. Dat geeft een pijn die alleen zij kan voelen. Er is ook niemand die haar hierin kan troosten, want om haar heen zijn alleen mensen die iets van haar willen en gemene dingen zeggen als ze niet mee wil werken. Ze kan niet aan haar vader, de politie en al helemaal niet aan die opdringerige dokter Speechelt uitleggen waarom ze geen antwoord wil geven op hun vragen. Want dan moet ze over het bijzondere afscheid vertellen en dat kan ze niet, want dat moment is van haar alleen. Het is háár geheim. De enige persoon waar ze dit geheim mee zou kunnen delen, is er niet meer en is trouwens ook het onderwerp ervan. Daarom houdt Clara haar mond stijf dicht.

John is hier ook, maar ze negeert hem, want ze is vreselijk boos op haar vader. Hij heeft haar opgehaald uit het ziekenhuis waar ze de dag ervoor met gillende sirenes naar toe is gebracht. Daarna is hij, zonder met haar te overleggen, naar dit gebouw gereden. Waarom ze met zoveel ophef naar het ziekenhuis moest, weet ze niet, maar ze bijt liever haar tong af dan dat ze John om uitleg vraagt. Misschien was dat vanwege haar handen en knieën, bedenkt Clara ineens. Ze opent haar ogen en tilt haar armen op, met de handpalmen naar boven gericht. De huid ervan ziet niet meer zo zwart als veertien dagen geleden, het is meer paarsig-rood nu. Ze houdt haar handen dicht voor haar ogen om de beursheid beter te kunnen bestuderen. Dan draait ze zich om naar de spiegel en steekt haar handen uit, zodat ze die via het spiegelbeeld van een afstandje kan bekijken. Ze kijkt omlaag, naar haar knieën die onder haar korte broek uitkomen. Die zien even bont en blauw.

De beurse plekken hebben gebrand alsof het schaafwonden zijn en nu jeukt het, maar als dat werkelijk de reden is waarom ze naar een ziekenhuis toe moest, is het erger gemaakt dan het is.

Uit de vragen die haar gesteld zijn, begreep ze dat haar handen en knieën zo beurs zijn omdat ze lang in de kruiphouding gezeten heeft. Daar heeft ze geen reële herinnering aan, althans niet dat het lang geduurd heeft. Ze weet nog wel dat ze in die positie op het terras zat, van het huis met de bostuin.

Haar gedachten dwalen af naar dat huis en er verschijnt een glimlach om haar mond. Vanaf de dag dat Annelotte kennis is gaan maken met de bewoners van hun nieuwe oppashuis, heeft ze zich erop verheugd daar twaalf maanden lang te mogen wonen. Dat bezoek was daags na Clara's twaalfde verjaardag en dat is nu bijna zeven weken geleden. Een paar dagen daarvoor waren Henk en Karin van het huisbemiddelingsbureau onverwacht langsgekomen.

Annelotte en Clara denken dat Henk en Karin voor de gebruikelijke controle komen. Nee, dat is niet het geval. Ze zijn bij een nieuwe opdrachtgever geweest en op de terugweg heeft Henk voorgesteld om bij de Hoefnageltjes langs te gaan, want ze komen er toch vlak langs.

Het is een mooie zomerdag en ze gaan met zijn allen op het terras zitten. Enthousiast vertelt Henk over hun nieuwe cliënten. Het is een ouder echtpaar dat voor minstens een jaar naar Australië wil vertrekken, om bij hun kinderen en kleinkinderen te zijn. Henk en Karin hebben de opdracht gekregen een geschikte oppas te vinden. Niet voor het huis, maar vanwege de vijver in de tuin waar twintig koikarpers in rondzwemmen. Deze bijzondere vissen hebben een constante, speciale zorg nodig. Lachend vertelt Karin dat de vissen zeer veel geld waard zijn en dat daarom de vijver een alarmsysteem heeft. Dat is inderdaad grappig. De vijver ligt in een grote tuin, die vol staat met bomen, struiken en talrijke bloeiende planten. Het huis is ruim en de huiskamer lijkt wel een balzaal. Er zijn drie slaapkamers plus een badkamer met bad en douche op de eerste verdieping en op de begane grond is er nog een vierde kamer met eigen badruimte.

Clara heeft niets in de gaten. Toen Henk zei dat de oppasopdracht voor minstens een jaar zou zijn, wist ze genoeg. Ze blijven nooit lang op een en dezelfde plaats, want daar is Annelotte te ongedurig voor. Ze neemt oppashuizen alleen aan wanneer het contract een looptijd heeft van drie, hooguit vier maanden. Blijven ze langer, dan krijgt Annelotte het gevoel dat de grond onder haar voeten in lava verandert en wil ze weg.

Dan verhuizen ze naar een volgend oppashuis en als dat er niet is, wonen ze in een pension of op een camping. Zo trekken ze rond en niet alleen binnen Nederland, want ze gaan ook regelmatig naar België, Duitsland en Frankrijk toe. Annelotte heeft ooit gezegd dat het zwerven in haar bloed zit, ze kan niet anders. Ook hebben ze geen ervaring in het verzorgen van bijzondere, dure vissen, dus zal er wel iemand anders ervoor gevraagd worden, concludeert Clara, terwijl ze dromerig voor zich uitstaart, met haar hand onder haar kin en haar elleboog rustend op de leuning van de stoel. Henks beschrijving van de tuin heeft prachtige beelden in haar fantasie opgeroepen, waar ze zich maar al te graag aan overgeeft. Ineens dringt tot haar door dat het stil is. Verbaasd kijkt ze op.

Met een kaarsrechte rug en haar handen in schoot, staart Annelotte Henk aan. Zo blijft ze nog een paar tellen zitten, die voor Clara een eeuwigheid lijken te duren.

‘Waar staat dat huis?’, vraagt ze uiteindelijk.

‘Berghem’, antwoorden Henk en Karin gelijktijdig.

‘Bij Oss, in Noord-Brabant’, vult Karin aan.

Daar moet Annelotte om lachen. ‘Van Berghem naar hier is niet op weg naar jullie huis’, merkt ze schalks op. Nu lachen ze alle drie.

‘We rijden inderdaad een stuk om’, zegt Henk, ‘maar we konden niet wachten om je dit nieuws te vertellen.’

‘Minstens een jaar.’ Annelotte spreekt de woorden op een langzame, bedachte manier uit, terwijl ze haar ogen even toeknijpt. Iedereen beseft wat dat voor haar betekent.

Er valt een lange stilte waarin Clara onafgebroken naar haar moeder kijkt en gespannen afwacht wat haar antwoord zal zijn. Uiteindelijk slaakt Annelotte een diepe zucht en kijkt Clara aan. ‘Dan heb je wat te doen, schat. Want ik ga er wel vanuit dat zoals altijd, jij voor de onder 2.2 omschreven toebehoren van het onder 2.1 omschreven object gaat zorgen en het lijkt erop dat jij je dit keer extra goed moet voorbereiden.’ Alle vier schateren het uit. Met haar opmerking verwijst Annelotte naar de clausule voor huisdieren in het oppashuis-contract. Het is een uitdrukking voor ze geworden, waar ze iedere keer weer hard om moeten lachen, want hoe idioot is het om een hond of kat te omschrijven als toebehoren!

Henk en Karin staan op en ieder omhelzen ze Annelotte. Clara ziet dat er tranen in de ogen van Karin staan en ook haar moeder lijkt het niet droog te houden.

‘Dankjewel, enorm bedankt’, hoort ze haar moeder voortdurend zeggen. Van die overdreven reactie begrijpt Clara niets.

‘Nou’, zegt Henk. ‘Eerlijk gezegd heb je het aan jezelf te danken, want deze mensen hebben de rapporten gebruikt om te beslissen wie hun het meest geschikt lijkt en jouw naam staat als eerste op hun lijstje.’ Clara weet wat met die rapporten bedoeld wordt. Elk oppashuis heeft een eigen dossier, waar het contract in wordt bewaard, plus de rapportages van de controles die zij regelmatig en onverwacht uitvoeren. Tijdens de looptijd van het contract hebben Henk en Karin ook een sleutel van het oppashuis, zodat zij zichzelf binnen kunnen laten, mocht er niemand thuis zijn. Na afloop van het contract wordt door de bewoners altijd een evaluatieformulier ingevuld, dat ook in het dossier opgeborgen wordt.

Annelotte stelt een toast voor, want dit moet gevierd worden. Allen staan op en lopen van de tuin naar binnen. Alcohol is er niet in huis, dus toasten ze met priklimonade. Ze gaan in de huiskamer zitten en Karin vertelt dat de eerste keus op Annelotte is gevallen omdat ze zo proper is. Daar moet Clara hard om lachen. Proper is een te simpel woord voor de obsessie die haar moeder heeft voor netheid, het levert dagelijks strijd op tussen ze. In het evaluatieformulier schrijven de bewoners vaker wel, dan niet dat het huis schoner is aangetroffen dan zij het hebben achtergelaten. Dat bewijst dat het woord proper in het geval van Annelotte een understatement is, beslist Clara, terwijl haar ogen gericht blijven op het gezicht van haar moeder.

‘Ze denken dat iemand die zo plichtsgetrouw en netjes is, ook de zorg over vissen serieus zal nemen’, zegt Henk. ‘Die verzorging kan geleerd worden, dus willen ze weten of je bereid bent die taak op je te nemen.’ Henk haalt eens diep adem voordat hij verder praat. ‘Daar hoort in jouw geval een extra vraag bij.’

Ja, weet Clara. Kan Annelotte voor minstens twaalf maanden op een en dezelfde plek blijven zonder gek te worden. Die vraag stelt zij zich ook en daarom houdt ze haar moeder goed in de gaten. Wat dat betreft is Annelotte, net als Clara zelf trouwens, een open boek. Alles wat er in ze omgaat, is direct van hun gezichten af te lezen. Annelotte lijkt echter totaal geen last te hebben van het vooruitzicht en reageert zelfs bijzonder opgelucht. Herhaaldelijk pakken zij en Karin elkaars handen vast om er even in te knijpen en beiden kijken blij.

Het wordt Clara teveel. 'Waarom doe je zo?', vraagt ze zachtjes terwijl ze haar moeder aanstoot, die naast haar op de bank zit.

'Omdat ik blij ben!', zegt Annelotte enthousiast.

Wat een overbodig antwoord, reageert Clara verontwaardigd, want dat ziet ze zelf ook en het is geen verklaring. Dan trekt Annelotte een serieus gezicht en pakt met beide handen Clara's hand vast.

'Ik ben zo blij omdat we gegarandeerd een jaar lang kunnen sparen', zegt ze.

Clara weet dat zij een vast bedrag per dag krijgen om in een oppashuis te wonen. Het is geen topinkomen, maar het is altijd genoeg om van rond te komen. Alles wat Annelotte daarnaast verdient met de verkoop van haar kralen en sieraden, kan naar de bank gebracht worden.

'Omdat er veel geld voor nodig is om jou naar een goede school te sturen', vervolgt Annelotte met een stalen gezicht.

Wat?! Clara zit als verstijfd op de bank. 'Wat bedoel je, waar heb je het over?' Haar stem slaat er van over. Ze heeft nog nooit in een klas gezeten, zwemles niet meegerekend. Dat hoeft ook niet, want Annelotte is behalve haar moeder, ook haar juffrouw en leert haar alles wat Clara op een school kan leren.

'Het wordt tijd dat je gaat nadenken over je toekomst', gaat Annelotte onverstoorbaar verder. 'Welk beroep je ook kiest, je gaat ervoor studeren en dat kost veel geld. Daar zijn we al voor aan het sparen en met dit nieuwe oppashuis is het zeker dat we twaalf maanden lang geld kunnen wegzetten.'

Clara is totaal uit het veld geslagen. Hier hebben ze het toch al over gehad en plannen gemaakt? Ja, knikt Annelotte, die plannen gaan ook gewoon door. Voor tien verschillende vakken hebben ze boeken gekocht en Clara kan thuis les blijven krijgen tot ongeveer haar zestiende jaar. Maar daarna gaat ze verder leren en misschien zelfs naar de universiteit, toch? Annelotte kijkt Clara vragend aan, maar die geeft geen antwoord. Dit gaat te snel voor haar.

'Is het voor nu genoeg dat ik hier gewoon erg blij mee ben?', vraagt Annelotte, terwijl ze zachtjes in Clara's hand knijpt.

Ja, knikt Clara terug. Dat moet dan maar.

Ze hoort Henk op de achtergrond zeggen dat dit oppashuis als een geschenk uit de hemel komt, waarop Annelotte antwoordt: 'Ja, het is haast te mooi om waar te zijn.'

Dat was het ook, bedenkt Clara zich, want ze zijn er nog geen twee dagen geweest.

Haar gedachten moeten van ver komen. Een paar minuten lang is ze bevrijd geweest van het verkrampde gevoel gevangen te zitten in een uitzichtloze situatie, maar dat besef komt in alle hevigheid terug. Ze laat zich met opgetrokken benen op de grond zakken, slaat haar armen om haar onderbenen en leunt haar voorhoofd tegen haar knieën.

Deze hopeloze situatie is de schuld van haar vader, want hij heeft haar hier naar toe gebracht. John had op zijn minst kunnen uitleggen waar ze op weg naar toe waren, maar nee hoor, tijdens de lange rit van het ziekenhuis naar hier, is het stil gebleven in de auto. Misschien heeft hij niets gezegd omdat ze zich op de rijdersstoel opgerold had en de hele tijd met haar rug naar hem toe is blijven zitten. Maar dat mag geen excuus zijn om haar niet te waarschuwen wat haar te wachten stond.

Het contact met hem is altijd al stroef geweest, maar nu gedraagt hij zich wel heel erg raar, vindt ze. In het ziekenhuis vroeg hij of ze met hem mee wilde komen. Ze heeft geantwoord dat het niet echt een vraag is, want ze heeft weinig keus. Het was niet haar opzet om grappig te zijn, maar de schokreactie die het teweeg bracht, was toch ook niet de bedoeling. Zijn paniekerige reactie maakte haar onmiddellijk kregelig. Ook bedankte hij mensen in het ziekenhuis voor hun goede zorgen. Dat was zo stom, want in die ene nacht dat ze daar geweest is, had ze die mensen nog nooit eerder gezien. Hij heeft zelfs even met de portier gepraat, maar tegen haar hield hij zijn mond.

Clara tilt haar hoofd op om naar haar beurse knieën te kijken. De manier waarop John reageert op haar 'wonden', zoals hij het noemt, is zo theatraal. De echte wond is in haar hart, maar hij concentreert zich liever op haar handen en knieën. Hij lijkt het vooral erg voor zichzelf te vinden wat haar en Annelotte is overkomen. Sukkel, denkt ze en schudt direct heftig met haar hoofd. Ze mag niet minderwaardig over haar vader denken en de stem van Annelotte galmt door haar hoofd met de waarschuwende woorden dat zij John dankbaar moeten zijn, want dankzij hem hebben ze elkaar. Natuurlijk is ze blij dat ze weet wie haar vader is, maar dat woord is voor Clara meer een achternaam dan een begrip, John de Vader. Haar relatie met hem bestaat uit beleefd een handje schudden en telkens weer dezelfde vragen beantwoorden.

Ze kan zich niet herinneren dat ze hem ooit een kus op de wang gegeven heeft of dat ze op zijn schoot is gekropen. Misschien heeft ze dat als baby gedaan, maar dat telt niet.

Clara's handen gaan naar haar gezicht en raken haar wangen aan. Ja, het voelt werkelijk alsof Annelotte er nog is, constateert ze tevreden. Ze moet nu zoveel mogelijk van dat geruststellende gevoel genieten, want ze zit hier al een hele tijd. Het zal niet lang meer duren voordat ze via kloppen op de deur aangemaand wordt om tevoorschijn te komen en dan moet ze weer terug naar die akelige wereld. Zolang ze in de badkamer is, kan ze in alle rust aan haar moeder denken. Haar geheugen is de enige plek waar ze de wereld van haar en Annelotte levend kan houden. Ze heeft zoveel mooie herinneringen, dat ze voor altijd daar rond zou kunnen dwalen om te vergeten dat er iets naars is gebeurd.

Bij Annelotte voelt Clara zich veilig. Dat is logisch, want ze zijn altijd samen. Waar Annelotte is, is zij en andersom. Ook lachen ze veel. Natuurlijk is haar moeder wel eens boos op haar, maar dat gaat altijd snel genoeg weer over en dan krijgt ze een knuffel en een zoen op haar voorhoofd. Tegen John kan ze niet spontaan zijn. Daar ziet ze hem te weinig voor en ze vindt hem veel te serieus en te zakelijk. Heel af en toe komt hij een paar uur naar ze toe, maar blijft nooit eten. Waarom eigenlijk niet, vraagt Clara zich ineens af. Komt dat doordat Annelotte hem niets vraagt of vraagt ze niets omdat ze weet dat zijn antwoord toch nee zal zijn? In ieder geval zijn John's bezoeken doodsaai, want ze blijven altijd thuis. Ze gaan nooit ergens naar toe om leuke dingen te doen. Annelotte en John praten met elkaar en zij zit er alleen maar bij om telkens dezelfde vragen over schoolwerk of over vriendinnetjes te beantwoorden. Meer onderwerpen heeft hij blijkbaar niet voor haar. Die vriendinnetjes zijn meestal buurtkinderen van hun tijdelijke huis. De laatste keer dat hij er was, had ze ook een vriendje, maar daar heeft ze wijselijk haar mond over dichtgehouden, want ze ziet het niet zitten om dat soort dingen met hem te delen. Toen ze de namen aan het opnoemen was van de kinderen die ze in de buurt heeft leren kennen, zag ze heus wel dat Annelotte haar met omhoog getrokken wenkbrauwen aan bleef kijken. Ze heeft even haar kant uitgekeken en vlug haar tong uitgestoken.

Annelotte is altijd blij als ze John ziet, maar haalt ook telkens opgelucht adem als hij weer weggaat. Zo, dat hebben we ook weer achter de rug, zegt ze dan.

Clara denkt terug aan de laatste keer dat ze met z'n drieën waren. John's bezoek verliep toen iets anders dan normaal. Ze krijgt nooit cadeaus van hem, maar omdat het bijna kerstmis was, mocht ze van hem een tablet-pc met koptelefoon uitzoeken. Hij betaalt ook het abonnement ervoor.

Annelotte heeft nog geprobeerd er een stokje voor te steken, want ze was er fel op tegen dat Clara zo'n duur cadeau zou krijgen. Dat komt omdat ze niet wil dat John iets voor ze betaald. Ze hebben hem niet nodig om in leven te blijven, zegt ze altijd. Wel mag Clara het geld aanpakken dat ze voor haar verjaardag van hem krijgt. Dat wordt op de bank gezet totdat ze nieuwe kleren of schoenen nodig heeft. Toen Annelotte en John er ruzie over kregen, heeft Clara net gedaan alsof ze een slechte actrice is. Ze is aan haar moeders been gaan hangen en heeft haar overdreven theatraal gesmeekt om toch alsjeblieft ja te zeggen. Ze maakte er een spel van, maar gelukkig begreep Annelotte dat de smeekbede echt was en is overstag gegaan.

Clara heeft de tablet gekregen om de thuislessen gemakkelijker te maken, maar het is ook haar allereerste mobiele telefoon. Toen ze dat tegen John zei, maakte hij de opmerking dat ze hem nu vast vaak zal bellen. Hij vond dat blijkbaar grappig, maar Clara niet. Als dat de reden is waarom ze de tablet krijgt, mag hij het houden, heeft ze nijdig gezegd, want ze laat zich nergens toe dwingen. Annelotte is midden in de winkel ontzettend boos geworden op haar en heeft gedreigd de tablet terug te geven als Clara niet direct haar excuses aanbiedt. Ze heeft zich dood geschaamd en zelfs bij de herinnering eraan, geneert ze zich.

Langzaam doet Clara haar ogen open en laat met een diepe zucht alle lucht uit haar longen lopen. Haar tablet heeft ze niet meer. Dit besef maakt dat ze niet langer kan ontsnappen aan de realisatie waar ze is en waarom.

Ze was twee dagen hier, toen een vrouwelijke agent haar roze koffer kwam brengen, maar daar zaten alleen haar kleren en de spullen uit de badkamer in. Ook haar dekbed en kussen, een van de weinige bezittingen die Clara persé van zichzelf wil hebben, zijn niet meegekomen, terwijl die toch gewoon op bed lagen. Maar het allerergste is wel dat haar tekenblok – haar dierbaarste bezit - in het huis is achtergebleven, omdat dat niet op haar kamer lag. Ze heeft er direct bij de politieagente om gevraagd, maar die zei dat ze alleen toestemming had om Clara's slaapkamer binnen te gaan om daar alle persoonlijke bezittingen bij elkaar te zoeken.

Daar heeft Clara even over nagedacht en is toen de agente achterna gerend om te vertellen waar haar tekenblok ligt.

Toen ze door de gang liep, hoorde ze uit een van de aangrenzende kamers John's stem komen. Hij was met de politieagente aan het praten en stelde haar de een na de andere vraag over het politieonderzoek. Maar de agente kon nergens antwoord op geven en zei alleen dat het moordonderzoek heel stroef verloopt, omdat op de plaats delict te weinig sporen aangetroffen zijn.

Toen ze dit hoorde, heeft Clara direct rechtsomkeert gemaakt en is naar de badkamer gehold.

Moordonderzoek en plaats delict. Ze weet wat daarmee wordt bedoeld, want ze kijkt graag naar detectiveseries. Maar het is niet te bevatten dat die woorden op haar lieve moeder slaan.